ROZHODNUTIA

ROZHODNUTIE RADY (SZBP) 2015/778

z 18. mája 2015

o vojenskej operácii Európskej únie v južnej časti centrálneho Stredozemia (EUNAVFOR MED)

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o Európskej únii, a najmä na jej článok 42 ods. 4 a článok 43 ods. 2,

so zreteľom na návrh vysokej predstaviteľky Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku,

keďže:

(1) Rada 20. apríla 2015 potvrdila pevný záväzok konať, aby sa predchádzalo ľudským tragédiám, ku ktorým dochádza v súvislosti s prevádzaním ľudí cez Stredozemné more.

(2) Európska rada 23. apríla 2015 vyjadrila svoje rozhorčenie nad situáciou v Stredozemí a zdôraznila, že Únia zmobilizuje všetky prostriedky, ktoré má k dispozícii, aby zabránila ďalším stratám na životoch na mori a aby sa riešili základné príčiny tejto núdzovej humanitárnej situácie – a to v spolupráci s krajinami pôvodu a tranzitu, a že bezprostrednou prioritou je zabrániť tomu, aby ďalší ľudia zomierali na mori. Európska rada sa zaviazala posilniť prítomnosť Únie na mori, predchádzať nelegálnym migračným tokom a zvýšiť vnútornú solidaritu a zodpovednosť.

(3) Európska rada sa 23. apríla 2015 tiež zaviazala bojovať proti prevádzačom v súlade s medzinárodným právom vyvíjaním systematického úsilia o identifikáciu, zaistenie a likvidáciu plavidiel predtým, ako ich prevádzači použijú, a vyzvala vysokú predstaviteľku Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku (VP), aby začala s prípravami na prípadnú operáciu na tento účel v rámci spoločnej bezpečnostnej a obrannej politiky (SBOP).

(4) VP 11. mája 2015 informovala Bezpečnostnú radu OSN o migračnej kríze v Stredozemí a o prebiehajúcich prípravách na prípadnú námornú operáciu Únie v rámci spoločnej bezpečnostnej a obrannej politiky Únie. V tejto súvislosti sa vyjadrila, že je potrebné, aby Únia mala pri svojej činnosti podporu Bezpečnostnej rady OSN.

(5) Rada 18. mája 2015 schválila koncepciu krízového riadenia pre operáciu SBOP zameranú na rozloženie obchodného modelu prevádzačov v južnej časti centrálneho Stredozemia.

(6) Operácia SBOP, ktorú podnikne Únia, sa bude viesť v súlade s medzinárodným právom, a to predovšetkým s relevantnými ustanoveniami Dohovoru Organizácie Spojených národov o morskom práve (UNCLOS) z roku 1982, Protokolov z roku 2000 proti pašovaniu migrantov po súši, po mori a letecky (ďalej len „Protokol proti pašovaniu migrantov“) a o prevencii, potláčaní a trestaní obchodovania s ľuďmi, osobitne so ženami a deťmi, doplňujúcich Dohovor Organizácie Spojených národov proti nadnárodnému organizovanému zločinu, Medzinárodného dohovoru o bezpečnosti ľudského života na mori (SOLAS) z roku 1974, Medzinárodného dohovoru o pátraní a záchrane na mori (SAR) z roku 1979, Dohovoru o ochrane morského prostredia a pobrežnej oblasti Stredozemia (Barcelonský dohovor) z roku 1976, Ženevského dohovoru o právnom postavení utečencov z roku 1951, a tiež v súlade so zásadou zákazu vrátenia alebo vyhostenia a medzinárodným právom v oblasti ľudských práv.

Dohovory UNCLOS, SOLAS a SAR zahŕňajú povinnosť poskytovať pomoc osobám nachádzajúcim sa na mori v núdzovej situácii a dopraviť zachránené osoby do bezpečia a na tento účel budú plavidlá pridelené na operáciu EUNAVFOR MED pripravené a vybavené tak, aby mohli plniť súvisiace úlohy pod koordinačným vedením zo strany príslušného záchranného koordinačného strediska.

(7) V súlade s príslušným vnútroštátnym a medzinárodným právom môžu štáty na širom mori zadržať plavidlá podozrivé z pašovania migrantov, ak vlajkový štát povolí vstúpiť na palubu a prehliadnuť plavidlo alebo ak je plavidlo bez vlajky, a môžu voči plavidlám, osobám a nákladu prijať primerané opatrenia.

(8) Môžu sa tiež prijať opatrenia v pobrežných alebo vnútrozemských vodách, na území alebo vo vzdušnom priestore štátu voči plavidlám podozrivým zo zapojenia do prevádzačstva alebo obchodovania s ľuďmi, a to so súhlasom daného štátu alebo podľa rezolúcie Bezpečnostnej rady OSN alebo na základe obidvoch.

(9) Štát môže prijať primerané opatrenia voči osobám prítomným na jeho území, podozrivým z prevádzačstva alebo obchodovania s ľuďmi, ktoré môžu viesť k ich prípadnému zadržaniu a stíhaniu v súlade s medzinárodným právom a jeho vnútroštátnym právom.

(10) Politický a bezpečnostný výbor (PBV) by mal pod vedením Rady a VP vykonávať nad operáciou krízového riadenia Únie politickú kontrolu, poskytovať jej strategické vedenie a prijímať príslušné rozhodnutia v súlade s článkom 38 tretím odsekom Zmluvy o Európskej únii (Zmluva o EÚ).

(11) Podľa článku 41 ods. 2 Zmluvy o EÚ a v súlade s rozhodnutím Rady (SZBP) 2015/528 ([1]) by prevádzkové výdavky vyplývajúce z tohto rozhodnutia, ktoré majú vojenské alebo obranné dôsledky, mali hradiť členské štáty.

(12) V súlade s článkom 5 Protokolu č. 22 o postavení Dánska, ktorý je pripojený k Zmluve o Európskej únii a Zmluve o fungovaní Európskej únie, sa Dánsko nezúčastňuje na vypracovaní a vykonávaní rozhodnutí a opatrení Únie s obrannými dôsledkami. Dánsko sa preto nezúčastňuje na prijatí tohto rozhodnutia, nie je ním viazané ani nepodlieha jeho uplatňovaniu a neprispieva na financovanie tejto operácie,

PRIJALA TOTO ROZHODNUTIE:

Článok 1

Poslanie

1. Únia vedie vojenskú operáciu krízového riadenia, ktorá prispieva k rozloženiu obchodného modelu sietí prevádzania ľudí a obchodovania s ľuďmi v južnej časti centrálneho Stredozemia (EUNAVFOR MED), čo sa dosiahne prostredníctvom systematického úsilia o identifikáciu, zaistenie a likvidáciu plavidiel a aktív, ktoré prevádzači alebo obchodníci s ľuďmi využívajú alebo existuje podozrenie, že ich využívajú, a to v súlade s uplatniteľným medzinárodným právom vrátane dohovoru UNCLOS a rezolúcií Bezpečnostnej rady OSN.

2. Operačná oblasť sa pred začatím operácie EUNAVFOR MED vymedzí v príslušných plánovacích dokumentoch, ktoré schváli Rada.

Článok 2

Mandát

1. Operácia EUNAVFOR MED pôsobí v súlade s politickými, strategickými a politicko-vojenskými cieľmi stanovenými v koncepcii krízového riadenia, ktorú Rada schválila 18. mája 2015.

2. Operácia EUNAVFOR MED sa uskutoční v nadväzujúcich fázach a v súlade s požiadavkami medzinárodného práva. Operáciou EUNAVFOR MED sa:

a) v prvej fáze podporuje odhaľovanie a monitorovanie migračných sietí prostredníctvom zhromažďovania informácií a hliadkovaním na širom mori v súlade s medzinárodným právom;

b) v druhej fáze

   i) sa na širom mori robia úkony s cieľom vstúpiť na palubu, prehliadnuť, zabaviť a odkloniť plavidlá podozrivé z využívania na prevádzanie ľudí alebo na obchodovanie s ľuďmi, a to dodržiavajúc podmienky stanovené v uplatniteľnom medzinárodnom práve vrátane dohovoru UNCLOS a protokolu proti pašovaniu migrantov;

   ii) v súlade s akoukoľvek uplatniteľnou rezolúciou Bezpečnostnej rady OSN alebo na základe súhlasu dotknutého pobrežného štátu sa na širom mori alebo v pobrežných alebo vnútrozemských vodách daného štátu robia úkony s cieľom vstúpiť na palubu, prehliadnuť, zabaviť a odkloniť plavidlá podozrivé z využívania na prevádzanie ľudí alebo na obchodovanie s ľuďmi, a to dodržiavajúc podmienky stanovené v danej rezolúcii alebo súhlase;

([1]) Rozhodnutie Rady (SZBP) 2015/528 z 27. marca 2015, ktorým sa ustanovuje mechanizmus správy financovania spoločných nákladov na operácie Európskej únie s vojenskými alebo obrannými dôsledkami (Athena) a ktorým sa zrušuje rozhodnutie 2011/871/SZBP (Ú. v. EÚ L 84, 28.3.2015, s. 39).

c) v tretej fáze sa v súlade s akoukoľvek uplatniteľnou rezolúciou Bezpečnostnej rady OSN alebo súhlasom dotknutého pobrežného štátu na území daného štátu prijmú všetky nevyhnutné opatrenia voči plavidlám podozrivým z využívania na prevádzanie ľudí alebo na obchodovanie s ľuďmi a súvisiacim aktívam vrátane ich likvidácie alebo narušenia ich prevádzkyschopnosti, a to dodržiavajúc podmienky stanovené v danej rezolúcii alebo súhlase.

3. Rada posúdi, či boli splnené podmienky na prechod do ďalšej fázy po prvej fáze, zohľadňujúc akúkoľvek uplatniteľnú rezolúciu Bezpečnostnej rady OSN a súhlas dotknutých pobrežných štátov.

4. V rámci operácie EUNAVFOR MED sa v súlade s uplatniteľným právom môžu zhromažďovať osobné údaje týkajúce sa osôb prijatých na palubu lodí zúčastňujúcich sa na operácii EUNAVFOR MED, ktoré súvisia so znakmi, ktoré môžu pomôcť pri ich identifikácii, vrátane odtlačkov prstov, ako aj ďalšie údaje s vylúčením ostatných osobných údajov: priezvisko, rodné priezvisko, krstné mená a akékoľvek prezývky alebo prijaté mená; dátum a miesto narodenia, národnosť, pohlavie; bydlisko, povolanie a miesto pobytu; vodičské preukazy, identifikačné doklady a pasové údaje. Takéto údaje a údaje týkajúce sa plavidiel a vybavenia, ktoré tieto osoby využívajú, sa môžu zasielať relevantným orgánom presadzovania práva v členských štátoch a/alebo príslušným orgánom Únie.

Článok 3

Vymenovanie veliteľa operácie EÚ

Za veliteľa operácie EÚ EUNAVFOR MED sa týmto vymenúva kontradmirál Enrico Credendino.

Článok 4

Určenie operačného veliteľstva EÚ

Operačné veliteľstvo operácie EUNAVFOR MED sa nachádza v Ríme v Taliansku.

Článok 5

Plánovanie a začatie operácie

Rozhodnutie o začatí operácie EUNAVFOR MED prijíma Rada na odporúčanie veliteľa operácie EUNAVFOR MED, a to po schválení operačného plánu a pravidiel nasadenia, ktoré sú potrebné na vykonávanie mandátu.

Článok 6

Politická kontrola a strategické vedenie

1. Politickú kontrolu a strategické vedenie operácie EUNAVFOR MED vykonáva PBV pod vedením Rady a VP. Rada týmto poveruje PBV prijať príslušné rozhodnutia v súlade s článkom 38 Zmluvy o EÚ. Toto poverenie zahŕňa právomoc meniť plánovacie dokumenty vrátane operačného plánu, hierarchie velenia a pravidiel nasadenia. Zahŕňa tiež právomoc prijímať rozhodnutia o vymenovaní veliteľa operácie EÚ a veliteľa ozbrojených síl EÚ. Rada si ponecháva právomoc rozhodovať o cieľoch a ukončení vojenskej operácie EÚ. S výhradou článku 2 ods. 3 tohto rozhodnutia PBV má právomoc rozhodnúť o tom, kedy sa má uskutočniť prechod z jednej fázy operácie do druhej.

2. PBV podáva Rade pravidelné správy.

3. Predseda Vojenského výboru EÚ (VVEÚ) podáva PBV pravidelné správy o vykonávaní operácie EUNAVFOR MED. PBV môže v prípade potreby na svoje zasadnutia pozvať veliteľa operácie EÚ alebo veliteľa ozbrojených síl EÚ.

Článok 7

Vojenské vedenie

1. VVEÚ monitoruje riadny priebeh operácie EUNAVFOR MED, za vedenie ktorej je zodpovedný veliteľ operácie EÚ.

2. Veliteľ operácie EÚ podáva VVEÚ pravidelné správy. VVEÚ môže podľa potreby na svoje zasadnutia pozvať veliteľa operácie EÚ alebo veliteľa ozbrojených síl EÚ.

3. Predseda VVEÚ je pre veliteľa operácie EÚ hlavnou kontaktnou osobou.

Článok 8

Jednotnosť reakcie EÚ a koordinácia

1. VP zabezpečuje vykonávanie tohto rozhodnutia a tiež jeho jednotnosť s vonkajšou činnosťou Únie ako celkom vrátane vykonávania rozvojových programov Únie a jej humanitárnej pomoci.

2. VP s pomocou Európskej služby pre vonkajšiu činnosť (ESVČ) je hlavným kontaktným bodom pre komunikáciu s Organizáciou Spojených národov, orgánmi krajín v danom regióne, ako aj s ďalšími medzinárodnými a bilaterálnymi aktérmi vrátane NATO, Africkej únie a Ligy arabských štátov.

3. Operácia EUNAVFOR MED spolupracuje s relevantnými orgánmi členských štátov a zriadi mechanizmus koordinácie a podľa potreby uzatvorí dojednania s ostatnými agentúrami a orgánmi Únie, najmä agentúrou FRONTEX, EUROPOL-om, EUROJUST-om, Európskym podporným úradom pre azyl a relevantnými misiami SBOP.

Článok 9

Účasť tretích štátov

1. Bez toho, aby bola dotknutá autonómia rozhodovania Únie alebo jednotný inštitucionálny rámec, a v súlade s príslušnými usmerneniami Európskej rady sa tretie štáty môžu vyzvať, aby sa zúčastnili na tejto operácii.

2. Rada týmto poveruje PBV, aby vyzval tretie štáty na poskytnutie príspevkov a aby podľa odporúčania veliteľa operácie EÚ a VVEÚ prijal príslušné rozhodnutia o prijatí navrhovaných príspevkov.

3. Podrobné podmienky účasti tretích štátov sa stanovia v dohodách, ktoré sa uzatvoria podľa článku 37 Zmluvy o EÚ a v súlade s postupom stanoveným v článku 218 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ZFEÚ). Ak Únia a tretí štát uzatvorili dohodu ustanovujúcu rámec účasti tohto tretieho štátu na misiách krízového riadenia Únie, ustanovenia takejto dohody sa v súvislosti s operáciou EUNAVFOR MED uplatňujú.

4. Tretie štáty, ktoré k operácii EUNAVFOR MED poskytli významný vojenský príspevok, majú z hľadiska každodenného riadenia operácie rovnaké práva a povinnosti ako členské štáty, ktoré sa na operácii zúčastňujú.

5. Rada týmto poveruje PBV, aby prijal príslušné rozhodnutia o zriadení výboru prispievateľov pre prípad, ak by tretie štáty poskytli významné vojenské príspevky.

Článok 10

Postavenie personálu pod vedením Únie

Postavenie jednotiek a personálu pod vedením Únie sa v prípade potreby vymedzuje v súlade s medzinárodným právom.

Článok 11

Finančné dojednania

1. Spoločné náklady vojenskej operácie EÚ sa spravujú v súlade s rozhodnutím Rady (SZBP) 2015/528.

2. Finančná referenčná suma na spoločné náklady operácie EUNAVFOR MED je 11,82 milióna EUR. Percentuálny podiel referenčnej sumy uvedený v článku 25 ods. 1 rozhodnutia (SZBP) 2015/528 je 70 % viazaných rozpočtových prostriedkov a 40 % platobných rozpočtových prostriedkov.

Článok 12

Sprístupnenie informácií

1. VP je oprávnený v prípade potreby a v súlade s potrebami operácie EUNAVFOR MED poskytovať tretím štátom pridruženým k tomuto rozhodnutiu utajované skutočnosti EÚ, ktoré sa vypracovali na účely operácie, v súlade s rozhodnutím Rady 2013/488/EÚ ([1]), a to:

a) do stupňa utajenia stanoveného v uplatniteľných dohodách o bezpečnosti utajovaných skutočností uzavretých medzi Úniou a dotknutým tretím štátom; alebo

b) do stupňa utajenia „CONFIDENTIEL UE/EU CONFIDENTIAL“ v ostatných prípadoch.

2. VP je tiež v súlade s operačnými potrebami operácie EUNAVFOR MED oprávnený sprístupniť OSN utajované skutočnosti EÚ do stupňa utajenia „RESTREINT UE/EU RESTRICTED“, ktoré boli vypracované na účely operácie EUNAVFOR MED, v súlade s rozhodnutím 2013/488/EÚ. Na tento účel sa vypracujú dohody medzi VP a príslušnými orgánmi Organizácie Spojených národov.

3. VP je oprávnený sprístupniť tretím štátom pridruženým k tomuto rozhodnutiu akékoľvek neutajované dokumenty EÚ, ktoré sa týkajú rokovaní Rady o tejto operácii a na ktoré sa vzťahuje povinnosť zachovávať služobné tajomstvo podľa článku 6 ods. 1 rokovacieho poriadku Rady ([2]).

4. VP môže tiet oprávnenia, ako aj spôsobilosť uzavrieť dohody uvedené v tomto článku, delegovať na úradníkov ESVČ, na veliteľa operácie EÚ alebo veliteľa ozbrojených síl EÚ v súlade s oddielom VII prílohy VI k rozhodnutiu Rady 2013/488/EÚ.

Článok 13

Nadobudnutie účinnosti a ukončenie

Toto rozhodnutie nadobúda účinnosť dňom jeho prijatia.

Operácia EUNAVFOR MED skončí najneskôr 12 mesiacov po dosiahnutí úplnej operačnej spôsobilosti.

Toto rozhodnutie sa zrušuje odo dňa uzatvorenia operačného veliteľstva EÚ v súlade s odsúhlasenými plánmi na ukončenie operácie EUNAVFOR MED a bez toho, aby boli dotknuté postupy týkajúce sa auditu a predkladania účtov operácie EUNAVFOR MED ustanovené v rozhodnutí (SZBP) 2015/528.

V Bruseli 18. mája 2015

Za Radu

predsedníčka

F. MOGHERINI

([1]) Rozhodnutie Rady 2013/488/EÚ z 23. septembra 2013 o bezpečnostných predpisoch na ochranu utajovaných skutočností EÚ (Ú. v. EÚ L 274, 15.10.2013, s. 1).

([2]) Rozhodnutie Rady 2009/937/EÚ z 1. decembra 2009, ktorým sa prijíma rokovací poriadok Rady (Ú. v. EÚ L 325, 11.12.2009, s. 35).